

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

ĐỖ THỊ HUỆ

**QUẢN LÝ PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC
ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG
DẠY HỌC TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN BA CHÈ, TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

ĐỖ THỊ HUỆ

**QUẢN LÝ PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC
ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG
DẠY HỌC TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN BA CHÈ, TỈNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Văn Lê

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Đỗ Thị Huệ

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, em xin bày tỏ lòng biết ơn và sự kính trọng tới Lãnh đạo trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên, các Thầy giáo Cô giáo đã tham gia giảng dạy và cung cấp những kiến thức cơ bản, sâu sắc, tạo điều kiện giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu tại nhà trường.

Đặc biệt, với tấm lòng thành kính, em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đến Phó Giáo sư, Tiến sĩ Nguyễn Văn Lê, người đã trực tiếp hướng dẫn khoa học và tận tình giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tác giả cũng xin gửi lời cảm ơn Lãnh đạo UBND, Phòng GD&ĐT, Cán bộ quản lý và giáo viên các trường THCS huyện Ba Chẽ tỉnh Quảng Ninh cùng bạn bè, người thân đã tạo điều kiện cả về thời gian, vật chất, tinh thần cho tác giả trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, mặc dù bản thân em đã luôn cố gắng nhưng chắc chắn không tránh khỏi những khiếm khuyết. Kính mong được sự góp ý, chỉ dẫn của các Thầy, các Cô và các bạn đồng nghiệp.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Tháng 8 năm 2015

Tác giả

Đỗ Thị Huệ

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn.....	4
Chương 1. LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG DẠY HỌC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	5
1.1. Lịch sử vấn đề nghiên cứu.....	5
1.2. Dạy học ở trường THCS.....	8
1.2.1. Quá trình dạy học và phương pháp dạy học.....	8
1.2.2. Phương tiện kỹ thuật dạy học và các loại phương tiện kỹ thuật dạy học	11
1.2.3. Quản lý việc đổi mới dạy học trong nhà trường.....	13
1.3. Công nghệ thông tin và năng lực ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học	16
1.3.1. Khái niệm công nghệ, Công nghệ thông tin.....	16
1.3.2. Vai trò của công nghệ thông tin trong dạy học	18
1.3.3. Hoạt động dạy học và ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học.....	19
1.3.4. Năng lực và năng lực ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học	20

1.4. Những yêu cầu về nội dung phát triển năng lực ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở trường THCS.....	22
1.4.1. Yêu cầu về phẩm chất đạo đức, trình độ chuyên môn, năng lực quản lý ứng dụng công nghệ thông tin.....	22
1.4.2. Yêu cầu về lập kế hoạch và có đầu tư để xây dựng các điều kiện ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học.....	24
1.4.3. Yêu cầu về vấn đề tạo môi trường và thói quen dạy học ứng dụng công nghệ thông tin cho giáo viên bằng các biện pháp quản lý	27
1.4.4. Yêu cầu về kỹ năng điều hành các hoạt động của nhà trường thông qua các phần mềm quản lý	27
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển năng lực ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học ở trường THCS	29
Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG THCS HUYỆN BA CHỄ, TỈNH QUẢNG NINH	33
2.1. Tổ chức khảo sát thực tiễn.....	33
2.1.1. Mục tiêu khảo sát thực tiễn	33
2.1.2. Nội dung khảo sát.....	33
2.1.3. Lựa chọn đối tượng khảo sát	33
2.1.4. Phương pháp và tổ chức nghiên cứu	33
2.2. Thực trạng năng lực ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở các trường THCS huyện Ba Chẽ	34
2.2.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế, xã hội và giáo dục huyện Ba Chẽ	34
2.2.2. Thực trạng cơ sở vật chất cho ứng dụng công nghệ thông tin	38
2.2.3. Thực trạng trình độ công nghệ thông tin của đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên huyện Ba Chẽ.....	40
2.2.4. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý và giáo viên về vai trò của công nghệ thông tin và ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở các trường THCS huyện Ba Chẽ, tỉnh Quảng Ninh	43
2.2.5. Thực trạng năng lực ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở các nhà trường	44

2.3. Thực trạng quản lý phát triển năng lực ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở các trường THCS huyện Ba Chẽ.....	46
2.3.1. Công tác xây dựng kế hoạch	46
2.3.2. Công tác tổ chức, chỉ đạo, hướng dẫn các hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học	48
2.3.3. Công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học.....	49
2.3.4. Thực trạng thực hiện các biện pháp phát triển năng lực ứng dụng Công nghệ thông tin trong dạy học ở các trường THCS huyện Ba Chẽ	50
2.4. Đánh giá những thuận lợi, khó khăn và nguyên nhân hạn chế trong việc phát triển năng lực ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở các trường THCS huyện Ba Chẽ, tỉnh Quảng Ninh	52
2.4.1. Thuận lợi.....	52
2.4.2. Khó khăn.....	53
2.4.3. Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế.....	54
Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG THCS HUYỆN BA CHẼ, TỈNH QUẢNG NINH	56
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	56
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	56
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	56
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	56
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính chất lượng và hiệu quả.....	57
3.1.5. Nguyên tắc phối hợp hài hoà các lợi ích.....	57
3.1.6. Nguyên tắc chuyên môn hoá.....	57
3.2. Các biện pháp đề xuất.....	57
3.2.1. Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức về tầm quan trọng, lợi ích của việc ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học và phát triển năng lực công nghệ thông tin.....	58
3.2.2. Biện pháp 2: Lập kế hoạch cho việc phát triển năng lực ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học ở các trường THCS.....	62

3.2.3. Biện pháp 3: Đưa chương trình IT và ICT vào dạy học nhằm đổi mới chương trình giáo dục phổ thông của các trường THCS.....	65
3.2.4. Biện pháp 4: Tổ chức các hoạt động để phổ biến, chia sẻ các nguồn tài nguyên mạng và các phương pháp dạy học có ứng dụng công nghệ thông tin.....	69
3.2.5. Biện pháp 5 : Tăng cường quản lý các nguồn lực và cơ sở vật chất, kỹ thuật tin học, hiện đại hoá trang thiết bị các trường THCS	74
3.2.6. Biện pháp 6: Tăng cường thanh tra, kiểm tra và đánh giá phát triển năng lực ứng dụng công nghệ thông tin thông qua việc bảo quản, sử dụng công nghệ thông tin ở các trường THCS	78
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp đề xuất	80
3.4. Khảo nghiệm mức độ cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất	82
3.4.1. Đối tượng khảo nghiệm	82
3.4.2. Cách đánh giá	82
3.4.3. Kết quả đánh giá	82
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	88
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	91
PHỤ LỤC	1

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
BGDĐT	Bộ Giáo dục và Đào tạo
BGH	Ban giám hiệu
CBGV	Cán bộ giáo viên
CBQL	Cán bộ quản lý
CNTT	Công nghệ thông tin
CNTT&TT	Công nghệ thông tin và truyền thông
CSVC	Cơ sở vật chất
DH	Dạy học
GD - ĐT	Giáo dục và đào tạo
GV	Giáo viên
HĐ	Hoạt động
HDDH	Hoạt động dạy học
QL	Quản lý
SGK	Sách giáo khoa
THCS	Trung học cơ sở
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1:	Quy mô mạng lưới trường, lớp, học sinh cấp THCS	35
Bảng 2.2:	Kết quả 2 mặt giáo dục 5 năm qua	36
Bảng 2.3:	Đội ngũ cán bộ quản lý THCS 5 năm qua.....	37
Bảng 2.4:	Đội ngũ giáo viên THCS 5 năm qua	38
Bảng 2.5:	Tình hình cơ sở vật chất phục vụ ứng dụng công nghệ thông tin trong các trường THCS	38
Bảng 2.6:	Trình độ công nghệ thông tin của đội ngũ cán bộ quản lý các trường THCS	40
Bảng 2.7:	Trình độ công nghệ thông tin của đội ngũ giáo viên các trường THCS	41
Bảng 2.8:	Trình độ công nghệ thông tin của đội ngũ nhân viên các trường THCS	42
Bảng 2.9:	Nhận thức của cán bộ giáo viên về vai trò của công nghệ thông tin với việc đổi mới và nâng cao chất lượng giáo dục	43
Bảng 2.10:	Thực trạng việc ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học tại các trường THCS huyện Ba Chẽ	45
Bảng 2.11:	Thực trạng xây dựng kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin ở trường THCS.....	47
Bảng 2.12:	Thực trạng tổ chức thực hiện ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học ở các trường THCS huyện Ba Chẽ	48
Bảng 2.13:	Thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học ở trường THCS huyện Ba Chẽ.....	49
Bảng 2.14:	Thực trạng thực hiện các biện pháp phát triển ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học của cán bộ quản lý	51
Bảng 3.1:	Thống kê kết quả khảo nghiệm về mức độ cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất.....	82